

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: សាធារណៈ/Public
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
ស្តីពីការលើកកម្ពស់សម្រាប់សវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	
សហព្រះរាជអាជ្ញា	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន	ខៀវ សំផន
លោកស្រី Brenda J. HOLLIS	ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE	
	ចៅក្រម សោម សិរីវិឌ្ឍ	មេធាវីការពារក្តី
	ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande NUMBA	លោក គង់ សំអុន
	ចៅក្រម ម៉ុង មុនីធីរិយា	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	ចៅក្រម Maureen HARDING CLARK	
	ចៅក្រម យ៉ា ណារិន	
	ចម្លងជូន:	
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:	
	លោក ពេជ សង្ហ	
	លោកស្រី Megan HIRST	

I. សេចក្តីផ្តើម

១. នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (“អ.ជ.ត.ក”) បានចេញកាលវិភាគបណ្តោះអាសន្នមួយ^១ ដើម្បីបើកសវនាការស្តាប់សារណារបស់គូភាគីជាម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ និងសហព្រះរាជអាជ្ញា^២ ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២^៣។ កាលវិភាគនេះកំណត់ប្រធានបទដែលត្រូវដោះស្រាយ និងពេលវេលាដែលទុកសម្រាប់ភាគីនីមួយៗ សម្រាប់ប្រធានបទនីមួយៗ។ អ.ជ.ត.ក បានអញ្ជើញភាគីទាំងអស់ឱ្យដាក់សេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនស្តីពីកាលវិភាគនេះ។

២. សេចក្តីសង្កេតរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ពាក់ព័ន្ធនឹងកាលវិភាគដែលបានស្នើសម្រាប់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ និងផ្អែកលើការប៉ាន់ប្រមាណនៃពេលវេលាដែលពួកគេត្រូវការ សម្រាប់ប្រធានបទនីមួយៗ មុនទទួលសំណួរជាក់លាក់របស់អង្គជំនុំជម្រះប៉ុណ្ណោះ។ និយាយដោយឡែក សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើការបំភ្លឺលើប្រធានបទមួយ - គឺយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង - និងស្នើសុំពេលវេលាបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើសារណាផ្ទាល់មាត់របស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងផ្នែកពីរផ្សេងទៀត គឺ៖ ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានកាត់ឱ្យជាប់ទោស និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាបុគ្គលរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា ពេលវេលាបន្ថែមនេះ គឺគួរទទួលបានការអនុញ្ញាតដោយសារមូលហេតុដូចខាងក្រោម។

II. សេចក្តីសង្កេត

យុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

៣. ការបែងចែកពេលវេលាមានរយៈពេល ៥៥ នាទី សម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា គឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រធានបទស្តីពីយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ យ៉ាងណាមិញ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើ

¹ ឯកសារ F60 ការអញ្ជើញដាក់សេចក្តីសង្កេតលើកាលវិភាគសម្រាប់សវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ (“ការអញ្ជើញឱ្យដាក់សេចក្តីសង្កេតអំពីកាលវិភាគបណ្តោះអាសន្ន”), KH 01664412។ ឯកសារ F60.1 ឧបសម្ព័ន្ធ – កាលវិភាគសម្រាប់សវនាការ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ (“កាលវិភាគបណ្តោះអាសន្ន”)។

² ឯកសារ F54 សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន (០០២/០២) ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ (“សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន”)។ ឯកសារ F54.1.1 ឧបសម្ព័ន្ធ ក – សេចក្តីសង្កេតនៃទទ្ទឹករណ៍សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន (០០២/០២)។ ឯកសារ F50 បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។

³ ឯកសារ E465 សាលក្រមសំណុំរឿង ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក

សុំការបំភ្លឺលើចំណុចនេះថា មានប្រធានបទតូចៗអ្វីខ្លះដែលនឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផ្នែកនេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមជូនយោបល់ថា ផ្នែកនេះគួរដាក់បញ្ចូលអនុប្រធានបទអំពី *ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅតុលាការ (saisine)*⁴ (ប្រហែល ២៥ នាទី) និងយុត្តាធិការលើសំណុំរឿង (សរុបប្រហែល ៣០ នាទី) ដែលរួមមានគោលការណ៍នីត្យានុកូលភាព⁵ (ប្រហែល ៣ នាទី) និងច្បាប់ទាក់ទងនឹង ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃការធ្វើមនុស្សឃាតក្នុង *ចេតនាប្រយោល*⁶ (ប្រហែល ៦ នាទី) ការ ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ⁷(ប្រហែល ៨ នាទី) និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត⁸ (ប្រហែល ១៣ នាទី)។ ប្រសិនបើអនុប្រធានបទណាមួយនៃអនុប្រធានបទទាំងនេះ មិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផ្នែកយុត្តាធិ ការនេះទេ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើថាពេលវេលាដូចបានជម្រាបជូនខាងលើសម្រាប់អនុប្រធាន បទទាំងនោះ ត្រូវបានបែងចែកទៅក្នុងផ្នែកស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ពេលវេលាបន្ថែមនេះ គឺជាពេលវេលា បន្ថែមទៅលើពេលវេលាដែលមានរយៈ ២០នាទី ដែលបានស្នើក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ សម្រាប់ផ្នែកស្តីពី ឧក្រិដ្ឋកម្ម។

ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានផ្តន្ទាទោស

៤. សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំបន្ថែមពេល ២០នាទី គឺពី៤០ ទៅ ៦០នាទី សម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ ខ្លួនលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបានផ្តន្ទាទោស។ ពេលវេលាបន្ថែមនេះ ត្រូវបានស្នើ ឡើងដោយហេតុថាផ្នែកនេះទាក់ទងទៅនឹងទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន៨២ (“ទង្វើករណ៍បណ្តឹង សាទុក្ខ”)⁹ ដែលស្ថិតក្នុងផ្នែកទូលំទូលាយចំនួនប្រាំបីគឺ៖(i) ដល់ (iv) ការកំណត់គោលដៅលើក្រុម

⁴ គឺមានន័យថា ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខ ២-៣, ៣៨-៨៤, ១២៣-១២៤, ១៣៤, ១៨០ សម្រាប់មានចំនួន ៥៣ ទង្វើករណ៍ ដូច បានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុង F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន ជំទាស់ទៅនឹង សាលក្រមនៃសំណុំរឿង០០២/០២ ថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ (“ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ”)។

⁵ គឺមានន័យថា ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខ ៨៥, ដូចបានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជ អាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ។

⁶ គឺមានន័យថា ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខ ៦, ៨៦-៩៣, សរុបមានចំនួន ៩ ទង្វើករណ៍ ដូចបានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ។

⁷ គឺមានន័យថា ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខ ៦៨, ៧២, ៧៥-៧៧, ៩៤-៩៦, ១០៧-១០៩, ១១៤, ១២២, ១២៤-១២៦, ១២៩, ១៣៤, ១៤១, ១៤៣-១៤៤, ២៤៦-១៤៩ សរុបមានចំនួន ២៥ ទង្វើករណ៍ ដូចបានកំណត់អត្តសញ្ញាណក្នុងឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ។

⁸ គឺមានន័យថា ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខ ៩៧-៩៨, ១៦០, ១៧១-១៧២ សរុបមានចំនួន ៥ ទង្វើករណ៍ ដូចបានកំណត់ អត្តសញ្ញាណក្នុងឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ។

⁹ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VII។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក

ជាក់លាក់ចំនួន៤ គឺពុទ្ធសាសនិកជន មន្ត្រីរដ្ឋការរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ ជនជាតិចាម និងជនជាតិ
វៀតណាម (v) ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ (vi) ការរំលោភសេពសន្ថវៈក្នុងបរិបទនៃការ
រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ (vii) សហករណ៍និងការដ្ឋាន និង (viii) មន្ទីរសន្តិសុខ។ បន្ថែមលើ
នេះទៀត សម្រាប់ផ្នែក (i) ដល់ (vi) ទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ៦១ មានរួមបញ្ចូលការជំទាស់
សំខាន់ៗរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខទៅនឹងអត្ថិភាព និងការអនុវត្តគោលនយោបាយទូទាំងប្រទេស
របស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាក្នុងការកំណត់គោលដៅលើក្រុមជាក់លាក់ចំនួនបួន និងបទបញ្ជានៃ
ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលជាផ្នែកមួយនៃសហគមន៍ក្រិដ្ឋកម្ម (“JCE”)¹⁰ ដែលសហព្រះរាជ
អាជ្ញានឹងត្រូវលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់របស់ខ្លួន។

៥. ដូចបានពិភាក្សានៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៣ ខាងលើ ប្រសិនបើប្រធានបទស្តីពីយុត្តាធិការមិនរួមបញ្ចូល
អនុប្រធានបទណាមួយក្នុងចំណោមអនុប្រធានបទ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានផ្តល់អនុសាសន៍
សម្រាប់ផ្នែកនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំថា ពេលវេលាបន្ថែមដូចបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ
សម្រាប់អនុប្រធានបទនីមួយៗ ត្រូវបន្ថែមទៅក្នុងផ្នែកឧក្រិដ្ឋកម្ម បន្ថែមលើរយៈពេល ២០ នាទី
ដែលបានស្នើសុំរួចហើយសម្រាប់ប្រធានបទនេះ នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៤។

ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ

៦. សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំថា ពេលវេលាសម្រាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងការទទួលខុស
ត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវបន្ថែម ២០នាទីទៀត គឺពី៦០នាទី ទៅ៨០នាទី។ ពេល
វេលាបន្ថែមនេះត្រូវបានស្នើសុំឡើងដោយហេតុថា ប្រធានបទនេះទាក់ទងទៅនឹងទង្វើករណ៍បណ្តឹង
សាទុក្ខចំនួន៧០¹¹ ដែលជាចំនួនស្មើនឹងមួយភាគបីនៃសារណារបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ¹²។ បន្ថែម
លើទង្វើករណ៍ចំនួន១០ ដែលទាក់ទងនឹងតួនាទី និងមុខងាររបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ¹³ មានទង្វើ
ករណ៍ចំនួន៥៤ ទាក់ទងផ្ទាល់ទៅនឹងបញ្ហាដ៏ទូលំទូលាយរបស់ JCE ជាពិសេស គោលបំណងរួម

¹⁰ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VII ដែលលើកឡើងទង្វើករណ៍
បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ៤៥ ទាក់ទងនឹងការប្រព្រឹត្តលើក្រុមដែលត្រូវបានកំណត់គោលដៅ និងទង្វើករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ១៦
ទាក់ទងនឹងបទបញ្ជានៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

¹¹ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VIII។

¹² សូមមើលឯកសារ F54 សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ ខៀវ សំផន ផ្នែក IV-V (កថាខណ្ឌ ១៣៩៩-២១៤៣) ដែលមានចំនួន
២៥៣ ទំព័រ នៃសារណាជាភាសាអង់គ្លេសកម្រាស់ ៧៥២ទំព័រ។

¹³ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VIII(ខ)។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក

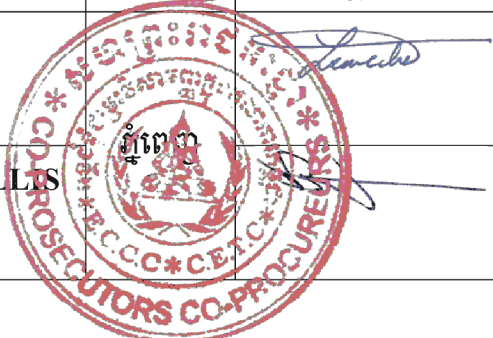
ការចូលរួមចំណែកដ៏សំខាន់របស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ និងចេតនារបស់គាត់¹⁴។ ផ្នែកនេះក៏បញ្ចូល ទង្វើករណីចំនួន៦ ស្តីពីការជួយនិងជម្រុញ¹⁵ផងដែរ នេះជាលើកទីមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះនេះត្រូវ បានស្នើសុំឱ្យពិចារណាលើទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវនេះ។

III. ឧទាហរណ៍ដែលស្នើឡើង

៧. សម្រាប់មូលហេតុដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យ អ.ជ.ត.ក៖

- ១) បញ្ជាក់ថា តើអនុប្រធានបទ ឬទង្វើករណីណាខ្លះដែលមាននៅក្នុងផ្នែកនៃយុត្តាធិការ។
- ២) បង្កើនពេលវេលាដែលបានបែងចែកឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា សម្រាប់ផ្នែកឧក្រិដ្ឋកម្ម ចំនួន ២០ នាទី គឺពី ៤០នាទី ទៅ ៦០នាទី។ ជាងនេះទៀត ប្រសិនបើអនុប្រធានបទណាមួយក្នុង ចំណោមអនុប្រធានបទនានាដែលបានស្នើសុំដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា ឬទង្វើករណីបណ្តឹង សាទុក្ខនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៣ (ខាងលើ) ត្រូវបានដកចេញពីផ្នែកយុត្តាធិការ សូមបន្ថែម រយៈពេលដែលបានស្នើសុំសម្រាប់អនុប្រធានបទ ឬទង្វើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងអស់នោះ ទៅលើរយៈពេល ៦០នាទី ដែលបានស្នើសុំសម្រាប់ផ្នែកឧក្រិដ្ឋកម្មវិញ; ហើយនិង
- ៣. បង្កើនរយៈពេលដែលមានសម្រាប់សហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ស្តីពីការ ទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន២០នាទី គឺពី៦០នាទីទៅ៨០នាទី។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១	លោកស្រី ជា នាង សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ	ភ្នំពេញ	
	លោកស្រី Brenda J. HOLLIS សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ		

¹⁴ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VIII(គ) ដែលលើកឡើង ទង្វើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន១១ ទាក់ទងនឹងគោលបំណងរួម ទង្វើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន១២ ទាក់ទងនឹងការចូលរួមចំណែក សំខាន់ៗ និងទង្វើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ៣១ ទាក់ទងនឹងចេតនា សរុបមានទង្វើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ៥៤។

¹⁵ សូមមើល ឯកសារ F54/1 ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ផ្នែកទី VIII(ឃ)។